

[REDACTED]

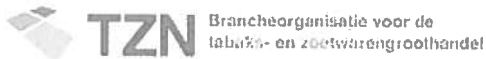
Van: TZN [info@tzn-nederland.nl]
Verzonden: woensdag 2 december 2015 9:57
Aan: [REDACTED]; [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Plan van aanpak verbetering naleving leeftijdsgrens bij tabaksverkopen via automaten
Bijlagen: 2015-12-01-aanbiedingsbrief PvA-TZN-Nalevingleeftijdsgrens-VWS-(def).pdf; 2015-11-23
TZN-PlanvanAanpak-Nalevingleeftijdsgrens-VWS-(def).pdf

Goedemorgen [REDACTED],

Bijgaand treffen jullie aan het Plan van Aanpak verbetering naleving leeftijdsgrens bij tabaksverkopen via automaten en de aanbiedingsbrief voor de staatssecretaris, zoals deze gisteren per post zijn verzonden.

Met vriendelijke groet,
Mede namens [REDACTED],

[REDACTED]



Tel: +31 (0)70 - [REDACTED]
GSM: +31 (0)6 - [REDACTED]
E-mail: info@tzn-nederland.nl
WTC The Hague
E-toren, Etage 25
Prinses Margrietplantsoen 93
NL-2595 BR DEN HAAG

Staatssecretaris van VWS
Dhr. M. van Rijn
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Den Haag, 01 december 2015

Betreft: TZN Plan van Aanpak verbetering naleving leeftijdsgrens bij tabaksverkoop middels automaten

Geachte heer Van Rijn,

Op 23 juni 2015 debatteerde u tijdens het Algemeen Overleg (AO) Tabaksbeleid met de Tweede Kamer over - onder andere - de cijfers van Bureau Nuchter betreffende de naleving van de leeftijdsgrens voor tabaksverkoop. Zowel de Kamer als u gaven tijdens dit AO aan dat de huidige nalevingscijfers van de leeftijdsgrens bij tabaksverkoop via automaten niet langer acceptabel meer zijn en dat de branche actie moet ondernemen om te komen tot een structurele verbetering van de nalevingscijfers.

Bijna alle tabaksautomaten in Nederland staan in de horeca. De naleving van de leeftijdsgrens bij tabaksautomaten is daardoor vooral afhankelijk van de inzet van het horecapersoneel, dat de leeftijdscheck moet uitvoeren. Voor verbetering van de naleving van de leeftijdsgrens bij tabaksverkoop middels automaten is het dus noodzakelijk het horecapersoneel te activeren of hen juist de leeftijdsverificatie uit handen te nemen.

TZN is tot de conclusie gekomen dat de oplossing voor het structureel verbeteren van de naleving van de leeftijdsgrens voor tabaksverkoop via de automaat niet moet worden gezocht in het activeren van het horecapersoneel, maar in technologische aanpassingen aan de automaat.

Daartoe hebben wij een plan van aanpak opgesteld dat uitgaat van een ID-gebonden leeftijdsverificatie die een integraal deel uitmaakt van de automaten. Bijgaand treft u dit plan van aanpak aan. U zult zien dat het sinds de zomer niet alleen bij plannen maken is gebleven, maar dat er daadwerkelijk een start is gemaakt met de implementatie van ID-gebonden leeftijdsverificatie bij tabaksautomaten. Graag treden wij met uw ministerie en de NVWA in overleg over de verdere uitrol en resultaten van ons plan van aanpak.

In het vertrouwen u voldoende te hebben geïnformeerd,




Voorzitter

Bijlage : Plan van Aanpak

Plan van aanpak voor verbeterde naleving leeftijdsgrens tabaksproducten van TZN aangesloten bij de Taskforce Naleving Leeftijdsgrens Tabak (TNLT) voor het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Probleemstelling

Dit plan is een aanvulling op het 'Plan van aanpak voor verbeterde naleving leeftijdsgrens' van TNLT en richt zich specifiek op de wijze waarop de automatenbranche - verenigd in en/of vertegenwoordigd door TZN - tot een structurele verbetering van de naleving van de leeftijdsgrens bij de tabaksverkoppen via automaten wil komen. Bijna alle tabaksautomaten in Nederland staan in de horeca. De naleving van de leeftijdsgrens bij tabaksautomaten is daardoor vooral afhankelijk van de inzet van het horecapersoneel, dat de leeftijdscheck moet uitvoeren.

Echter zoals uit de cijfers van Bureau Nuchter blijkt, blijft ook de naleving van de leeftijdsgrens door het horecapersoneel ver achter bij verwachtingen. Overigens niet alleen bij de verkoop van tabaksproducten, maar ook bij de verkoop van alcoholhoudende dranken. Voor verbetering van de naleving van de leeftijdsgrens bij tabaksverkoppen middels automaten is het dus noodzakelijk het horecapersoneel te activeren of hen juist de leeftijdsverificatie uit handen te nemen.

Doelstelling

TZN stelt zich tot doel om – samen met de deelnemers in het TNLT, partners in de keten, handhavers en de overheid – te komen tot een structurele verbetering van naleving de leeftijdsgrens bij tabaksverkoppen in het algemeen en natuurlijk bij die van de verkopen via de tabaksautomaat in het bijzonder.

TZN voelt zich verantwoordelijk voor het aanzienlijk verder verbeteren van de naleving van de leeftijdsgrens op de punten waar een tabaksautomaat geplaatst is en wil derhalve voortvarend inzetten op een ID-gebonden leeftijdsverificatie die een integraal deel uitmaakt van de automaten. Daarmee wordt op termijn misbruik voorkomen, dan wel zeer drastisch beperkt. Er zijn al heel duidelijke regels: de automaten moeten binnen staan, in het zicht van personeel en zij dienen standaard vergrendeld te zijn. Ontgrendeling kan alleen plaatsvinden na leeftijdsverificatie door de verkoper (lees horecapersoneel).

Binnen de horeca – en helemaal indien de verkoop via automaten plaats vindt – is de verkoop van rookwaren meestal geen kernactiviteit, maar meer een service aan de klanten. Het gaat daarbij dus bijna altijd om heel kleine verkooppunten vergeleken met de zaken in de andere verkoopkanalen, waardoor de betrokkenheid van het (vaak snel wisselend) personeel een lastig te organiseren zaak is. Overigens liggen de cijfers voor de handhaving van de leeftijdsgrens voor alcohol ongeveer op hetzelfde lage niveau, terwijl dat dan wel een kernactiviteit is.

TZN is daarom van mening dat de oplossing voor het verbeteren van de naleving van de leeftijdsgrens voor tabaksverkoppen via de automaat niet moet worden gezocht in het activeren van het horecapersoneel, maar in technologische aanpassingen aan de automaat.

Hoewel het personeel verantwoordelijk blijft voor wat er in hun zaak gebeurt, wordt hun rol door de inbouw van ID-lezers aanzienlijk geringer, aangezien zij immers niet meer hoeven te controleren, maar de lezer dit doet. Personeel is niet altijd in staat om goed gemaakte valse ID's te onderscheiden of maakt fouten bij het omrekenen van de geboortedatum naar huidige leeftijd. De lezer biedt op beide vlakken een duidelijk voordeel. Het resultaat van deze keuze zal naar verwachting 100% leeftijdscontrole en 100% naleving zijn, tenzij er sprake is van identiteitsfraude.

De naleving op het vlak van in-het-zicht-plaatsing is eens te meer belangrijk, omdat daardoor eenvoudige visuele controle door het horecapersoneel aanwezig blijft, waardoor jeugdigen verder ontmoedigd worden een dergelijke identiteitsfraude te plegen.

Tot slot zullen we, bij de zaken waar tabaksautomaten zijn geplaatst, ook een bijdrage blijven leveren aan een cultuuromslag bij de horeca (van *moeten* naar *willen*). Er is immers geen enkele valide reden om rookwaren aan personen onder 18 jaar te verkopen. Het is onvermijdelijk dat meer en aangescherpte controles door de overheid daar in eerste instantie een belangrijk onderdeel van zijn, maar er zal door de brancheorganisaties en/of commerciële organisaties ook geïnvesteerd moeten worden in de interne communicatie, het geven van trainingen, het opvolgen van foute checks en het ontwikkelen van ondersteunende materialen.

Belangrijk hierbij is te bedenken dat de horeca een nog veel groter belang heeft bij een betere naleving van de leeftijdsgrens op alcohol. Koninklijke Horeca Nederland (KHN) lijkt zich daar ook in eerste instantie op te richten. TZN overlegt met KHN over de inhoud van de boodschap die naar de horeca gaat, maar zal tegelijkertijd haar eigen verantwoordelijkheid nemen daar waar het gaat om zaken met een tabaksautomaat.

Structuur & organisatie

TZN draagt zorg voor de juiste informatie naar de exploitanten van tabaksautomaten en andere betrokkenen, zoals KHN en fabrikanten, en informeert tevens het ministerie van VWS over de voortgang van haar activiteiten en resultaten. Om branche breed tot een goede naleving te komen, is het van belang dat alle exploitanten van tabaksautomaten zich houden aan de regels. TZN bespreekt het belang hiervan met haar leden.

Natuurlijk moet er ook in de overgangsfase volop aandacht blijven voor een goede naleving met de huidige systematiek (afstandsvergrendeling en/of Agecoins). TZN zal de exploitanten van tabaksautomaten manen de benodigde stappen te ondernemen naar hun klanten om tot een juiste naleving te komen. Dit verloopt via een continue en gefaseerde aanpak, waarbij er door de exploitant continu wordt gecontroleerd op de juiste omgang met Agecoins en het in het zicht staan van de automaat. De exploitanten controleren hun klanten hierop en bespreken (telefonisch of via een persoonlijk bezoek) dit met hen. Daar waar een horeca-eigenaar structureel weigert om zich aan de wettelijke nalevingsregels te houden (omgang met Agecoins, automaat in het zicht), wordt de betreffende automaat door de exploitant opgehaald.

Activiteiten

Samengevat zullen de activiteiten van TZN zich richten op:

- Het (laten) ontwikkelen van ID-lezers, die geschikt zijn om op tabaksautomaten te gebruiken en het installeren daarvan in het veld door haar leden;
- Het stimuleren en coördineren van effectieve communicatie- en voorlichtingsactiviteiten naar de betreffende horeca gelegenheden (eigenaren en personeel);
- Het verzorgen van periodieke terugkoppeling van de behaalde resultaten naar alle betrokkenen, waaronder het ministerie van VWS.

Maar ook op:

- Organiseren van uitvoering;
- Onderhouden van contacten met alle stakeholders (o.a. KHN, fabrikanten, minvws);
- Leggen van contacten met niet-aangesloten exploitanten van tabaksautomaten;
- Monitoren van de inspanningen van de exploitanten van tabaksautomaten op het vlak van voorlichting, training, gebruik van materialen en follow-up van controle-resultaten;
- Meldpunt voor de branche;
- Bijdrage aan verdere ontwikkeling van materialen en benodigde hard- en software;
- Verstrekken van informatie aan de exploitanten van tabaksautomaten;
- Bijdrage aan het ontwikkelen van presentaties voor info-meetings en/of mailings;
- Zorgdragen voor interne communicatie en communicatie via vakbladen en media;
- Delen van "best-practices" met andere platforms;
- Coördinatie met de industrie inzake mogelijke financiering.

Tijdpad

Het tijdpad ziet er vooralsnog als volgt uit:

Fase 1

September 2015

In september zijn de eerste 500 ID-lezers besteld door 2 TZN-leden (465 stuks voor Lekkerland Vending Services en 35 stuks voor Foox/Bergsma). Begin oktober zijn er nog eens 200 ID-lezers besteld voor een uitbreiding van de test. Deze zullen begin december worden geleverd. Ook zijn de benodigde voorbereidingen gestart voor het communicatietraject (naar intern en extern betrokkenen zoals horeca exploitanten en hun personeel). Hiertoe wordt een nieuwe communicatiecampagne ontwikkeld (Agecoin wordt AgeScan). Enkele uitwerkingen van middelen die hierbij worden ingezet, zijn in een bijlage bijgevoegd.

Oktober – november 2015

Afspraken met het ministerie van VWS en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), teneinde duidelijkheid te geven over de voorgenomen stappen.

Oktober 2015

De bestelde 500 ID-lezers zijn medio oktober afgeleverd. De betrokken exploitanten hebben deze intern nog gecontroleerd en getest op hun automaten, hun personeel opgeleid en de lezers vervolgens merendeels ingebouwd in het veld. Er zijn 4 plaatsen gekozen (Utrecht, Zeist, Nijmegen en Groningen), waar alle aanwezige automaten van deze twee exploitanten worden uitgerust met een ID-lezer, die dan in de plaats komt van het aanwezige Agecoin systeem.

Eind oktober heeft een TZN-bijeenkomst plaatsgevonden, waarvoor alle exploitanten van tabaksautomaten in Nederland zijn uitgenodigd, waarin dit plan van aanpak werd toegelicht en het belang van een goede naleving door de gehele sector werd benadrukt.

Tevens heeft in oktober de productie plaatsgevonden van de communicatiemiddelen die kunnen worden ingezet naar horecapersoneel en consument bij het plaatsen van de ID-lezers. Horeca-uitbaters, hun personeel en hun klanten zullen worden geïnformeerd over de wijziging en nogmaals over het belang van een juiste naleving.

Met KHN worden afspraken gemaakt over de eenduidige boodschap die naar de horeca moet gaan en de wijze waarop deze kan plaatsvinden (middelen, publiciteit etc.).

November 2015

Afspraak met het ministerie van VWS en mogelijk daarna de NVWA, teneinde duidelijkheid te geven over de voorgenomen stappen. In de loop van november zullen naar verwachting ruim 450 ID-lezers zijn geïnstalleerd.

Oktober 2015 – januari 2016

Genereren van publiciteit rondom plaatsing ID-lezers en naleving leeftijdsgrens, bijvoorbeeld middels een communicatie vooraf, periodieke nieuwsbrief voor de horeca en een persbericht. Ook op de Horecava in januari 2016 zal hier uitgebreid aandacht aan worden besteed.

Februari 2016

Evaluatie van de testresultaten en besluitvorming over een verdere uitrol en investering. Terugkoppeling over resultaten van de eerste maanden, compleet met aandachtspunten per segment en publiciteit naar de horeca.

Fase 2

Maart 2016

Op basis van een positieve evaluatie worden de investeringsplannen uitgewerkt. Daarna wordt de bestelling gedaan voor de overige ID-lezers.

Juni 2016

Aflevering en start inbouw, informeren betrokkenen (campagne naar horeca, personeel en consumenten).

December 2016

Afronding inbouw bij belangrijkste exploitanten van tabaksautomaten.

Januari – maart 2017

Opruimen van automaten zonder ID-lezers bij de belangrijkste exploitanten van tabaksautomaten. Doordat er een aanzienlijke investering gekoppeld is aan het plaatsen van ID-lezers in tabaksautomaten, zullen waarschijnlijk lang niet alle huidige automaten daarvan worden voorzien. Met name op de hele kleine verkooppunten zal er waarschijnlijk voor gekozen worden om de automaat weg te halen. In die gevallen kan dat leiden tot de reductie van een verkooppunt (de zaak besluit geen rookwaren meer te verkopen) of de omschakeling naar losse verkoop

Scenario voor controles

De NVWA en Bureau Nuchter zullen waarschijnlijk hun gebruikelijke controles binnen de horeca continueren. Graag zien wij een splitsing voor wat betreft de resultaten in de gedefinieerde testplaatsen en de rest van Nederland.

Zie ook 'Plan van aanpak voor verbeterde naleving leeftijdsgrens' van TNLT.

Raming kosten

Een eerste inschatting van de kosten in fase 1 luidt als volgt:

- Ontwikkeling ID-lezer en eenmalige opstartkosten: €15.000;
- Aanschaf en implementatie 700 ID-lezers: €245.000;
- Communicatiemiddelen en diversen: €15.000;
- Eenmalige en overige opstartkosten: €10.000;

Opgeteld komen we dan op een bruto budget van €285.000.

De resultaten uit fase 1 zijn bepalend voor de vervolgstappen, de bijbehorende investeringen en de definitieve tijdsplanning. Nadrukkelijk wordt nog eens gesteld dat de kosten voor deze activiteiten vooralsnog grotendeels door de exploitanten van tabaksautomaten worden gedragen. Indien besloten wordt tot een landelijke implementatie van ID-lezers in tabaksautomaten, zal de tabaksindustrie om een grotere (financiële) bijdrage worden gevraagd.

Ook de kosten voor voorlichting, training, communicatie en adequate ondersteunende materialen in de horecalocaties komen geheel voor rekening van de brancheorganisaties en/of de exploitanten van tabaksautomaten.

Ondersteuning door overheid

Met de beschreven lange-termijn-aanpak is het nalevingsprobleem rondom tabaks-automaten in april / mei volgend jaar natuurlijk nog niet opgelost. Wel zijn er dan duidelijke stappen gezet.

Met de overheid treden wij hierover graag in gesprek, waarbij wij willen spreken over de volgende zaken:

- Steun voor dit plan van aanpak;
- Verbetering van de handhaving door NVWA en Douane;
- Intensivering van voorlichtings- en draagvlakcampagnes richting consumenten;
- Regulier overleg over de voortgang en resultaten van het plan van aanpak.

